

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының
Чемодурово авыл жирлеген Советы
КАРАРЫ**

Чемодурово авылы

№ 104

03 сентябрь 2018 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Чемодурово авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кергү турында

Жирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә бәйле рәвештә

Чемодурово авыл жирлеген Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының 2012 елның 24 сентябрэндәге 50 номерлы Чемодурово авыл жирлеген Советы карары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Чемодурово авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставына (05.08.2013 № 70, 22.10.2014 № 109, 30.09.2015 № 4, 15.11.2016 № 42, 17.04.2018 № 89 карарлар редакциясендә), түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмэләрне кертергә:

1.1. 6 статьяга түбәндәге эчтәлекке 3 өлеш өстәргә:

«3. Федераль закон һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт хакимиятенен федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрә жирле үзидарә органнарына, РСФСР башкарма хакимияте органнарының хокукый актларына, федераль башкарма хакимият органнарының хокукый актларына, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренен, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының вәкаләтләрә жирле үзидарә органнарына күчкән хокукый актларына, жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган муниципаль хокукый актлар кабул ителгәнчегә кадәр, Россия Федерациясә кануннарына каршы килми торган өлешендә эш иткән очракта. Тиешле хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган муниципаль хокукый актлар үз көченә кергән көннен алып РСФСР башкарма хакимияте органнарының элек кабул ителгән хокукый актлары, федераль башкарма хакимият органнарының хокукый актлары, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларның хокукый актлары, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләре, мондый хокук мөнәсәбәтләрә жайга салынган

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукий актлары кулланылмый.

Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре федераль дәүләт хакимияте органнарына яисә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, РСФСР башкарма хакимияте органнарының хокукий актларына, федераль башкарма хакимият органнарының хокукий актларына, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының хокукий актларына, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренә хокукий актларына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукий актларына, районнарның, шәһәрләренә, районнарның, районнарның, районнарның, поселокларның, авыл Советларының, торак пунктларның жирле администрацияләренә хокукий актларына күчкән очракларда, дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенә федераль органнарына, дәүләт органнарына күчкән муниципаль хокукий актларга, Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенә федераль органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт хакимияте органнарына, Россия Федерациясе дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенә тиешле хокук актларын кабул итүгә каршы килмәгән очракта, Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хокукий актлары үз көченә керә. Россия Федерациясе башкарма хакимияте органнарының элек кабул ителгән хокукий актлары, тиешле хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе хокукий актлары, Татарстан Республикасының хокукий актлары үз көченә кергән көннән алып, башкарма хакимиятнең федераль органнарының хокукий актлары, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) администрацияләренә хокукий актлары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукий актлары, районнарның, шәһәрләренә, районнарның жирле администрацияләренә һәм районнарның жирле администрацияләренә жирле Советларының хокукий актлары, поселокларның, авыл Советларының, авыл Советларының, муниципаль хокукий актлары, мондый хокук мөнәсәбәтләре жайга салынмаган муниципаль хокукий актлар жайга салынмаган.».

1.2. 7 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 16 пункт өстәргә:

«16) «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.».

1.3. «Халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвешләре» II бүлегендә:

а) түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

«Статья 15.1. Гражданнар жыены

1. Гражданнарның жыены халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар жыены жирлек Советы карары белән расланган «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда һәм «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чемодурово жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын үткәрүне эзерләү тәртибе турында» Нигезләмәгә ярашлы рәвештә үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очрақларда гражданнар жыены түбәндәгечә үткәрелергә мөмкин:

1) составына күрсәтелгән торак пункт кергән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча күрсәтелгән торак пункт күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) жирлек Советы вәкаләтләрен гражданнар жыены гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр сайлау хокукына ия жирлек халкының саны 100 дән артык кеше тәшкил итсә, жирлек Советы төзелү турындагы мәсьәлә, аның саны һәм вәкаләтләр чоры турындагы мәсьәлә буенча;

4) жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

5) жирлек, шәһәр эчендәгә район, федераль әһәмияттәгә шәһәр эче территориясе, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) жирлекара территориядә урнашкан торак пунктта жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча халык инициативасын күрсәтү максатларында;

7) авыл халкы тыгызлыгы түбән булган территориядә яисә аңлаешлы булмаган жирлектә урнашкан жирлектә, әгәр авыл жирлеге халкының саны 100 кешедән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пункттында авыл торак пункттының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пункттында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очрақларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнарның жыены жирлек башлыгы йә сайлау хокукына ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүче төркем инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

5. Жыенны уздыру инициативасын хуплап жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия гражданнарның, даими яисә өстенлекле рәвештә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы чакырта торган гражданнар жыены жирлек башлыгының карары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены белән билгеләнә, ул жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыенын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый акт проекты һәм материаллар белән «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чемодурово жирлегенә составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенын үткөрүне әзерләү тәртибе турында» Нигезләмәсендә билгеләнгән тәртип нигезендә алдан ук танышып куялар.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш.»;

б) түбәндәге эчтәлекле «Иске Авыл торак пункты» 19.1 статья өстәргә:

«Статья 19.1. Авыл торак пунктының Старостасы

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә жирлектә урнашкан авыл торак пунктында хәл иткәндә жирле үзидарә органнарының һәм авыл торак пункты халкының үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл торак пунктының старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пунктының Староста Советы тарафыннан билгеләнә, аның составына әлеге авыл торак пункты керә, шушы авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия затлар арасынан авыл торак пункты гражданның жыенын тәкъдим итү буенча.

3. Авыл торак пунктының Староста дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат булмый, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйлә башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алып, Татарстан Республикасы Законы белән авыл торак пунктындагы староста вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл торак пунктының йөзә билгеләнә алмый:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылган;

3) юкка чыгарылмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкөм ителүе бар.

5. Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләре чоры жирлек Уставы белән билгеләнә һәм кимендә ике һәм биш ел була алмый.

Авыл торак пункты старостасы вәкаләтләре составына әлеге авыл торак пункты кергән жирлек Советы Карары, авыл торак пунктындагы гражданныр жыены тәкъдиме буенча, шулай ук "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"2003 елның 6 октябрдәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенәң 1-7 пунктларында билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

6. Авыл жирлегендә үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданныр жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтижеләре буенча мөрәҗәгать һәм тәкъдимнәр жиберә, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәешендә рәсмиләштерелгән затлар;

3) жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл торак пункты халкына мәгълүмат бирә, шулай ук аларны жирле үзидарә органнарынан алынган башка мәгълүматка җиткерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына гавами тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар оештыруда һәм уздыруда, аларның нәтижеләрен авыл торак пунктында халыкка игълан итүдә ярдәм итә;

5) жирлек Уставында һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукый актында Татарстан Республикасы законы нигезендә каралган башка вәкаләтләргә һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм авыл торак пунктының старостасы статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы законы нигезендә жирлек Уставы һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнергә мөмкин.».

в) 20 статьяның 3 өлешендәге 1 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы Конституциясенә туры китерү максатыннан әлеге норматив хокукый актлар нигезләмәләрен төгәл кабатлау формасында әлеге Уставка үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш, әлеге Устав проекты,

1.4. «Жирлек башлыгы урынбасары» 43.1 статьясын түбәндәге эчтәлекле тулыландырырга:

«Статья 43.1. Жирлек башлыгы урынбасары

1. Жирлек башлыгы тәкъдиме белән жирлек советы депутатлары арасынан жирлек башлыгының урынбасары сайлана.

2. Жирлек башлыгы урынбасары, әгәр жирлек Советы тавыш бирүнең башка тәртибен билгеләмәсә, ачык тавыш бирү юлы белән сайлана.

3. Әгәр жирлек Советы депутаты, жирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан күбрәге аны хуплап тавыш бирсә, жирлек башлыгының сайланган урынбасары булып санала.

4. Жирлек башлыгы урынбасары жирлек Советы Регламентында билгелэнгән вазыйфаларны бүлү нигезендә жирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә аның вакытлыча булмавы (авыруга яисә отпускка бәйлә) яисә үз бурычларын үтәү мөмкинлегенә булмау йә вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату очрагында жирлек башлыгы вазыйфаларын башкара.

5. Жирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен үз вәкаләтләрен үз вәкаләтләре таркалмаган нигездә гамәлгә ашыра.

6. Жирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре шушы Уставның 39 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Жирлек башлыгының урынбасары жирлек башлыгы инициативасы буенча яисә депутатлар төркеме таләбе буенча жирлек Советы депутатларының билгелэнгән саныннан кимендә өчтән бер санында кабул ителә торган жирлек Советы карары буенча вазыйфасыннан теләсә кайсы вакытта чакыртып алынырга мөмкин. Жирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы карар жирлек Советы депутатларының билгелэнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.».

1.5. 47 статьяның 1 өлешендәге 7 пункттын түбәндәге эчтәлеккә унөч абзац өстәргә:

«Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыра.».

1.6. 54 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«Статья 54. Жирлек башлыгына һәм жирлекнең башка вазыйфаи затларына бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр

1. Жирлек башлыгы һәм жирлекнең башка вазыйфаи затлары эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкилләккә органы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм жирлек Советы карарлары нигезендә билгеләнә.

2. Жирле бюджетлар акчаларын тотуны күздә тоткан өстәмә социаль һәм башка гарантияләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 405.1-ФЗ статьясындагы 5 өлешендә жирле үзидарә органының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затының вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы затларга карата билгеләнә.».

1.7. 65 нче статьяда:

а) 65 статьяның 3 өлешенә түбәндәге эчтәлеккә ике һәм өч абзацлар өстәргә:

«Жирле үзидарә органнары арасында төзелгән муниципаль хокукый акты яисә килешүне рәсми бастырып чыгару аның тулы текстын жирлектә таратыла торган вакытлы матбугат басмасында беренче бастырып чыгару булып санала.

Муниципаль хокукый актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук «Интернет» челтәре басмасыннан файдаланырга хокуклы. Муниципаль хокукый актның тулы тексты рәсми челтәр басмасында басылып чыккан (урнаштырылган) очракта аңа карата басмада күләмле график һәм табличный кушымталар басмада китерелмәскә мөмкин.»;

б) 6 өлештә «жирлек башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау турында» сүзләреннән соң «жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр,» сүзләрен өстәргә.

1.8. 74 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданның бер тапкыр бирелә торган түләүләрне кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешендә 4.1 пунктында, гражданның жыенында каралган очракларда.».

2. Әлеге карарны законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Дәүләт теркәвенәннән соң, әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: <http://aznakaevo.tatar.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Башлык

Н.Б.Котельникова